

Analiza działalności Wigierskiego Parku Narodowego w roku 1994

KRZYWE 1995

Spis treści

1. WSTĘP	4
1.1. Podział administracyjny	4
1.2. Powierzchnia Parku	4
1.3. Wykupy gruntów i budynków	5
1.4. Plan ochrony Wigierskiego Parku Narodowego	5
1.5. Kronika Parku	8
1.6. Łączność	8
1.7. Przejmowanie nieruchomości Skarbu Państwa	9
1.8. Powiększanie Parku	9
2. ZAGROŻENIA WYPEŁNIANIA PODSTAWOWYCH FUNKCJI PARKU	9
3. DZIAŁANIA ZMIERZAJĄCE DO OBNIŻENIA SKUTKÓW ZAGROŻEŃ WYPEŁNIANIA PODSTAWOWYCH FUNKCJI PARKU	10
4. ANALIZA I OCENA WYPEŁNIANIA PODSTAWOWYCH FUNKCJI PARKU	10
4.1. Ochrona przyrody	10
4.2. Działalność naukowa	10
4.3. Działalność dydaktyczna	12
4.4. Turystyka	13
5. ANALIZA I OCENA DZIAŁALNOŚCI OCHRONNEJ	13
5.1. Ochrona lasu	13
5.2. Hodowla lasu	14
5.3. Pozyskanie drewna	15
5.4. Grunty rolne	16
5.5. Ochrona zwierząt	16

ANALIZA DZIAŁALNOŚCI WIGIERSKIEGO PARKU NARODOWEGO W 1994 ROKU

5.6. Ochrona ekosystemów wodnych.....	17
5.7. Infrastruktura gospodarcza	18
5.8. Zatrudnienie i wynagrodzenia	18
5.9. Wypadki przy pracy	19
5.10. Szkolenia	19
6. ZAGADNIENIA EKONOMICZNO-FINANSOWE.....	20
6.1. Budżet.....	20
6.2. Gospodarstwo pomocnicze.....	21
7. OMÓWIENIE DZIAŁALNOŚCI RADY NAUKOWEJ WIGIERSKIEGO PARKU NARODOWEGO.....	23
8. OMÓWIENIE PRZEPROWADZONYCH KONTROLI	24
8.1. Kontrole zewnętrzne.....	24
8.2. Kontrole wewnętrzne	25
9. WSPÓŁPRACA Z WŁADZAMI I INNYMI ORGANIZACJAMI W KRAJU I ZA GRANICĄ ...	25
10. WNIOSKI.....	27
ZAŁĄCZNIKI.....	28

1. WSTĘP

1.1. Podział administracyjny

Wigierski Park Narodowy dzieli się na dwa obręby ochronne: Obręb Wigry i Obręb Maćkowa Ruda.

W skład Obrębu Wigry wchodzi następujące obwody ochronne:

- Obwód Ochronny Lipniak - składający się z dwóch obchodów: Wiatrołuża i Królówek.
- Obwód Ochronny Krzywe - składający się z trzech obchodów: Samle, Krzywe i Leszczewek.
- Obwód Ochronny Gawarzec - składający się z trzech obchodów: Sobolewo, Słupie i Wasilczyki.
- Wodny Obwód Ochronny Wigry - obejmujący jeziora: Wigry, Pierty, Omułówek, Białe k. Piert, Królówek, Leszczewek, Postaw, Białe, Muliczne, Suchar Wielki, Okrągłe, Czarne k. Gawrych Rudy, Długie, Mulaczysko, Krusznik, Klonek, Czarne k. Bryzga.

W skład Obrębu Maćkowa Ruda wchodzi następujące obwody ochronne:

- Obwód Ochronny Powały - składający się z jednego obchodu: Powały.
- Obwód Ochronny Krusznik - składający się z dwóch obchodów: Krusznik i Tobołowo.
- Obwód Ochronny Maćkowa Ruda - składający się z trzech obchodów: Mikołajewo, Maćkowa Ruda i Czerwony Krzyż.
- Obwód Ochronny Wysoki Most - składający się z dwóch obchodów: Wysoki Most i Sarnetki.

1.2. Powierzchnia Parku

Całkowita powierzchnia Parku wynosi 15113,31 ha (załączniki nr 1, 2, 3). Powierzchnia Parku w stosunku do roku ubiegłego nie uległa zmianie.

Obszar Wigierskiego Parku Narodowego położony jest w granicach administracyjnych czterech gmin:

- a. Suwałki - o łącznej powierzchni 8068,68 ha, z czego:
  - 6735,62 ha znajduje się w zarządzie Parku,
  - 49,25 ha znajduje się w innym zarządzie stanowiącym własność Skarbu Państwa (Rejonu Dróg Publicznych w Suwałkach, Komendy Policji, Wojewódzkiego Zarządu Dróg Publicznych w Suwałkach, Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urzędzeń Wodnych w Suwałkach)
  - 1143,97 ha stanowi własność prywatną,
  - 139,43 ha stanowi pozostałą własność a mianowicie: Urzędu Gminy w Suwałkach, Parafii Rzymsko-Katolickiej w Wigrach, PTTK w Suwałkach, Przedsiębiorstwa Żegluga, Banku Spółdzielczego, Szkoły Gminnej, PZW, Zw. Zawodowego Metalowców, GS "Samopomoc Chłopska", Urzędu Poczto-Telekom., Spółdz. Kólek Rolniczych, Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej, Spółdzielni Mleczarskiej, Mienie Komunalne, Wspólnoty Wsi.

ANALIZA DZIAŁALNOŚCI WIGIERSKIEGO PARKU NARODOWEGO W 1994 ROKU

- b. Krasnopol - o łącznej powierzchni 1431,41 ha z czego:
  - 788,62 ha znajduje się w zarządzie Parku,
  - 19,00 ha znajduje się w innym zarządzie stanowiącym własność Skarbu Państwa (Rejonu Dróg Publicznych w Suwałkach, Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Suwałkach)
  - 620,34 ha stanowi własność prywatną,
  - 3,45 ha stanowi własność pozostałą, a mianowicie: Urzędu Gminy w Krasnopolu oraz Zbiorczej Szkoły Gminnej w Krasnopolu.
- c. Nowinka - o łącznej powierzchni 1838,34 ha z czego:
  - 1154,59 ha znajduje się w zarządzie Parku,
  - 11,65 ha znajduje się w innym zarządzie stanowiącym własność Skarbu Państwa (Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Białymstoku, Rejon Dróg Publicznych w Augustowie)
  - 641,51 ha stanowi własność prywatną,
  - 30,59 ha stanowi własność pozostałą a mianowicie: Urzędu Gminy w Nowince, Wspólnoty Gruntowej Wsi Zakąty, Gm. Zespołu Ekonom.-Admin. Szkół w Nowince.
- d. Giby - o łącznej powierzchni 3774,88 ha z czego:
  - 3682,38 ha znajduje się w zarządzie Parku,
  - 16,28 ha znajduje się w innym zarządzie stanowiącym własność Skarbu Państwa (Rejon Dróg Publicznych w Suwałkach, Rejon Dróg Publicznych w Augustowie, Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Suwałkach)
  - 99,02 ha stanowi własność prywatną.

Szczegółowe dane zestawienia powierzchni wg gmin i własności przedstawia zał. nr 3.

1.3. Wykupy gruntów i budynków

W roku 1994 Wigierski Park Narodowy nie dokonywał wykupu gruntów i budynków.

W roku 1995 i w latach następnych pożądane jest wykupienie 132 ha gruntów położonych na wyspach na jeziorach Wigry i Długie (ok. 40 ha), wokół jezior Królówek, Gałęziste, Samle i Białe oraz wzdłuż rzek Wiatrołuża i Kamionka (enklawy obcej własności na obszarach objętych ochroną ścisłą).

Większość tych gruntów przedstawia wysoką wartość przyrodniczą. Po ich wykupieniu wejdą one w skład obszarów objętych ochroną ścisłą.

1.4. Plan ochrony Wigierskiego Parku Narodowego

Wigierski Park Narodowy rozpoczął prace nad sporządzeniem Planu Ochrony Parku w 1990 roku, na który miały się składać: operat zarządzania rezerwatowego gospodarstwa leśnego, operat zarządzania rezerwatowego gospodarstwa wodnego oraz miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru funkcjonalnego Wigierskiego Parku Narodowego. Plan miał być tworzony wspólnie z gminami leżącymi na terenie Parku i w jego sąsiedztwie.

Ważne dla sporządzania tego planu było podjęcie przez pięć gmin uchwał samorządowych mówiących o konieczności rozpoczęcia prac nad nowym planem z uwagi na powstanie Wigierskiego Parku Narodowego. Po wielu istotnych korektach w koncepcji sporządzania planów ochrony parków

ANALIZA DZIAŁALNOŚCI WIGIERSKIEGO PARKU NARODOWEGO W 1994 ROKU

narodowych odstąpiono od tworzenia planu zagospodarowania przestrzennego uzgadniając przy tym, że na Plan Ochrony Wigierskiego Parku Narodowego będą się składały trzy główne opracowania:

1. Plan ochrony ekosystemów leśnych i lądowych ekosystemów nieleśnych.
2. Plan ochrony ekosystemów wodnych.
3. Elementy zagospodarowania przestrzennego terenu parku i jego strefy ochronnej dla potrzeb ochrony Parku.

Ogólny koszt sporządzenia planu oszacowano wstępnie na kwotę 8,169 mln zł (wg cen z początku 1993 roku), z czego:

- na plan ochrony ekosystemów leśnych i lądowych ekosystemów nieleśnych zaplanowano 3,322 mln zł,
- na opracowanie "Elementy zagospodarowania przestrzennego WPN i jego strefy ochronnej dla potrzeb planu ochrony Parku" przeznaczono 400 mln zł
- na plan ochrony ekosystemów wodnych planowano kwotę 1,500 mln zł
- na tzw. zamknięcie planu, uzgodnienia i materiały 100 mln zł.

Do chwili obecnej wydatkowano na plan ochrony Parku 2,786 mln zł (2,386 mln na plan ochrony ekosystemów lądowych, 400 mln na elementy zagospodarowania przestrzennego) z czego Wigierski Park Narodowy poniósł z działalności własnego gospodarstwa pomocniczego wydatki w wysokości 1,468 mln zł, a pozostała część kwoty (1,318 mln zł) otrzymano z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W przypadku należytej dotacji finansowej przewiduje się zakończenie sporządzania Planu Ochrony Wigierskiego Parku Narodowego w grudniu 1996 roku.

Sporządzany obecnie Plan Ochrony Wigierskiego Parku Narodowego jest w poszczególnych elementach w różnym stopniu zaawansowany. W chwili obecnej najmniej zaawansowane są prace związane ze sporządzaniem planu ochrony ekosystemów wodnych, chociaż wiele innych zrealizowanych i realizowanych prac może stać się elementami do tego planu. Opracowanie "Elementy zagospodarowania przestrzennego dla potrzeb Parku i jego otuliny" zostało zakończone i przyjęte przez dyrekcję WPN.

Plan ochrony ekosystemów leśnych i nieleśnych jest w znacznym stopniu zaawansowany. Główni jego wykonawcy to: Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej z Białegostoku, które wykonało ocenę stanu posiadania i prace geodezyjne na podstawie umów z WPN nr 776 i 788, Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej z Warszawy, które na podstawie umowy nr 812 wykonuje zagadnienia glebowe, fitosocjologiczne, opisy taksacyjne oraz opracowanie rzeczowe planów ochrony, Zakład Usług Ekologicznych "Zielone Płuca Polski" opracował na podstawie umowy nr 7/7/92 zagadnienia fitosocjologiczne i waloryzację przyrodniczą terenów nie będących własnością Parku. Szczegółowy harmonogram wykonanych prac przedstawiają poniższe zestawienia.

ANALIZA DZIAŁALNOŚCI WIGIERSKIEGO PARKU NARODOWEGO W 1994 ROKU

PLAN OCHRONY EKOSYSTEMÓW LEŚNYCH I ŁĄDOWYCH EKOSYSTEMÓW NIELEŚNYCH

Ekosystemy leśne

Termin wykonania	Wyszczególnienie	Koszt wykonania	Instytucja wykon.	Finansowanie
1990	Ocena stanu posiadania, pomiar uzupełniający, podkłady mapowe	261	BULiGL Białystok	Gosp. Pomocn.
1991	j.w.	157	j.w.	j.w.
1992	j.w.	1	j.w.	j.w.
1992	j.w.	55	j.w.	NFOSiGW
1992	Prace glebowo-siedliskowe	112	BULiGL Warszawa	Gosp. Pomocn.
1992	j.w.	68	j.w.	NFOSiGW
1993	Prace glebowo-siedliskowe i fitosocjologiczne	59	j.w.	Gosp. Pomocn.
1993	j.w.	508	j.w.	NFOSiGW
1994	prace kameralne glebowo-siedliskowe	856	j.w.	NFOSiGW Gosp. Pomocn.
	Razem	2077		

Do wykonania pozostaje

Termin wykonania	Wyszczególnienie	Koszt wykonania	Instytucja wykon.	Finansowanie
1995	Prace glebowo-siedliskowe i fitosocjologiczne:		BULiGL Warszawa	Gosp. Pomocn.
	- prace laboratoryjnego	68		
	- prace kameralne	555		
1995	Prace urządzeniowe		j.w.	j.w.
	- prace terenowe	1997		
1996	- prace kameralne	3195		
	Razem	5383		

ANALIZA DZIAŁALNOŚCI WIGIERSKIEGO PARKU NARODOWEGO W 1994 ROKU

b) Lądowe ekosystemy nieleśne

Termin wykonania	Wyszczególnienie	Koszt wykonania	Instytucja wykon.	Finansowanie
14.08.92	Prace terenowe - aspekt letni zdjęcia fitosocjologiczne inventaryzacja	35	ZUE Zielone Płuca Polski	NFOSiGW
12.05.93	Aspekt wiosenny	25	j.w.	j.w.
17.02.93	Prace kameralne	35	j.w.	j.w.
07.10.93	Aspekt jesienny	29	j.w.	j.w.
	Razem	124		

Do wykonania pozostaje:

Termin wykonania	Wyszczególnienie	Koszt wykonania	Instytucja wykon.	Finansowanie
1995	Uzupełniające badania terenowe	26	ZUE Zielone Płuca Polski	Gosp. Pomocn.
1995	Prace kameralne	45	j.w.	j.w.
	Razem	71		

1.5. Kronika Parku

Kronika Wigierskiego Parku Narodowego prowadzona jest od czasu jego powstania i obejmuje lata 1989-1993. Obecnie opracowywany jest rok 1994.

1.6. Łączność

W roku 1992 został opracowany pod kierunkiem prof. dr. hab. inż. Tytusa Karlikowskiego "Program Ochrony Przeciwpożarowej Lasu Wigierskiego Parku Narodowego". Jednym z elementów jego realizacji była poprawa systemu łączności na terenie Parku. W WPN założona została sieć radiotelefoniczna, na którą składają się:

- 15 sztuk radiotelefonów bazowych japońskiej firmy Yaesu,
- 12 sztuk radiotelefonów przewoźnych (w tym 10 szt. japońskiej firmy Yaesu)
- 30 sztuk radiotelefonów noszonych amerykańskiej firmy Midland typu 70-045D-48C
- Interface telefoniczny LL-2 umożliwiający pracę parkowej sieci łączności radiowej z ogólnokrajową siecią telefoniczną.

ANALIZA DZIAŁALNOŚCI WIGIERSKIEGO PARKU NARODOWEGO W 1994 ROKU

W łączność telefoniczną przewodową wyposażone są: budynek dyrekcji Parku wraz z siecią numerów wewnętrznych, leśniczówka O.O. Krzywe (numer wewnętrzny dyrekcji), leśniczówka O.O. Wysoki Most, podleśniczówka O.O. Krzywe (Leszczewek), leśniczówka Gawarzec (O.O. Gawarzec), nadleśniczówka Obrębu Maćkowa Ruda, podleśniczówka Lipowe, Ośrodek nad Zatoką Słupiańską, rybakówka we wsi Czerwony Folwark i do wykorzystania numer tel. we wsi Płociczno.

Potrzeby Wigierskiego Parku Narodowego to zakup dalszych radiotelefonów:

- bazowych w ilości: 4 szt.
  - przewoźnych w ilości 5 szt.
  - noszonych w ilości 9 szt.
- oraz założenie telefonu w leśniczówkach Krusznik i Lipniak oraz w osadzie robotniczej Samle I.

1.7. Przejmowanie nieruchomości Skarbu Państwa

Wszystkie nieruchomości Skarbu Państwa których przejęcie było uzasadnione realizacją celów Parku Narodowego przeszły w zarząd WPN w roku 1993.

1.8. Powiększanie Parku

W związku z potrzebą korekty przebiegu granicy Wigierskiego Parku Narodowego (między innymi włączenie gruntów należących do Parku położonych dotychczas poza jego granicami), planuje się następujące poszerzenie Parku na terenie Gminy Suwałki:

- w obrębie ewidencyjnym Wiatrołuża I na łączną powierzchnię 28,53 ha, z czego z Nadleśnictwa Suwałki przejęto 1,64 ha,

- w obrębie ewidencyjnym Magdalenowo na łączną powierzchnię 12,80 ha, z czego z Nadleśnictwa Suwałki przejęto 3,63 ha, natomiast 4,80 ha stanowi jezioro Mozguc.

Powiększenie Parku o w/w grunty nastąpi w drodze nowego Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie Wigierskiego Parku Narodowego.

2. ZAGROŻENIA WYPEŁNIANIA PODSTAWOWYCH FUNKCJI PARKU

1. Postępująca eutrofizacja i zanieczyszczanie wód powierzchniowych Parku poprzez dopływy ścieków.
2. Podejmowane próby nielegalnej zabudowy.
3. Nadmierny ruch samochodowy - zanieczyszczenie, hałas, ginąca zwierzyna.
4. Nadmierna zabudowa terenów - zagrożenie walorów krajobrazu.
5. Nadmierna penetracja przez ludzi niektórych rejonów Parku.
6. Zaśmiecanie lasów i wód przez turystów.
7. Silne wypadanie świerka w drzewostanach starszych klas wieku na skutek presji niektórych gatunków owadów i patogenów.

8. Kłusownictwo i inne formy szkodnictwa.

3. DZIAŁANIA ZMIERZAJĄCE DO OBNIŻENIA SKUTKÓW ZAGROŻEŃ WYPEŁNIANIA PODSTAWOWYCH FUNKCJI PARKU

1. Kontynuacja prac nad sporządzaniem planu ochrony Parku.
2. Doskonalenie form udostępniania Parku do zwiedzania, w tym między innymi:
  - a) Wykonanie i ustawienie drogowskazów informacyjnych na szlakach turystycznych.
  - b) Wyznaczenie i oznakowanie szlaków rowerowych.
  - c) Poprawa oznakowania miejsc odpoczynku.
  - d) Opróżnianie kontenerów i koszy na nieczystości.
3. Dostosowanie regulaminu połowu ryb na wodach WPN do potrzeb ochrony ichtiofauny w parkach narodowych.
4. Wzmocnienie dozoru nad obszarami objętymi ochroną ścisłą i częściową.
5. Opracowanie programu czynnej ochrony ichtiofauny w wodach Parku.
6. Wyznaczenie zaktualizowanych stref ochronnych w pobliżu gniazd rzadkich gatunków ptaków (bielik, orlik krzykliwy, bocian czarny).
7. Prowadzenie prac badawczych w ramach monitoringu środowiska Parku, w tym Wigierskiej Stacji ZMŚP.
8. Przeprowadzenie inwentaryzacji stopnia uszkodzenia drzewostanów na podstawie ubytku aparatu asymilacyjnego.
9. Wzmocnienie nadzoru nad budownictwem na terenie Parku oraz podjęcie działań zmierzających do likwidacji wzniesionych bez zezwolenia budynków.
10. Współdziałanie z różnymi instytucjami w celu zwalczania kłusownictwa i innych form szkodnictwa oraz ochrony ppoż. (Policja, Państwowa Straż Rybacka, Państwowa Straż Pożarna).
11. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników Parku (studia podyplomowe, kursy, seminaria, szkolenia).
12. Rozwijanie działalności edukacyjnej, w tym prowadzenie zajęć w Ośrodku Edukacji Ekologicznej nad Zatoką Słupiańską.

4. ANALIZA I OCENA WYPEŁNIANIA PODSTAWOWYCH FUNKCJI PARKU

4.1. Ochrona przyrody

- a. Zamknięto drogi wjazdowe do obszarów objętych ochroną ścisłą.
- b. Wprowadzono czasowe ograniczenia wstępu na niektóre obszary Parku.
- c. Wzmocniono ochronę ppoż poprzez dyżury w dyrekcji Parku i patrole w terenie.
- d. Zwiększono kontrolę przeciwko kłusownictwu na jeziorach i w lasach Parku.

4.2. Działalność naukowa

W roku 1994 Pracownia Naukowo-Badawcza realizowała zadania związane z działalnością edukacyjną i naukową oraz prowadziła prace z zakresu monitoringu środowiska przyrodniczego. W

ANALIZA DZIAŁALNOŚCI WIGIERSKIEGO PARKU NARODOWEGO W 1994 ROKU

ramach działalności naukowej kontynuowane były prace zapoczątkowane w poprzednich latach oraz rozpoczęto jeden nowy temat dotyczący glonów torfowisk i sucharów Parku (zał. 5). Z realizowanych 10 tematów 3 zostały zakończone, a ich wyniki po opracowaniu złożone zostały do druku. Zakończony został temat dotyczący zmian fauny pszczół środowisk WPN. Wyniki pracy przedstawione zostały w publikacji "Zmiany w faunie pszczół środowiska leśnego jako element monitoringu przyrodniczego północno-wschodniej Polski" (Krzysztofiak A. Prace IBL, 94). Zakończony został również temat dotyczący pszczół Parku - "Zasoby naturalne pszczołowatych WPN", realizowany we współpracy z Wyższą Szkołą Pedagogiczną w Bydgoszczy. Wyniki tej pracy opublikowane zostaną w Polskim Piśmie Entomologicznym (Banaszak J., Krzysztofiak A. "Natural resources of wild bees in Wigry National Park"). Podsumowany został pierwszy etap badań dotyczących populacji bezkręgowców Parku, rozpoczęty w 1987 roku przez IBL, a po utworzeniu WPN realizowany przez jego pracowników. Rezultatem pracy są m.in. wskazówki metodyczne dotyczące możliwości wykorzystania bezkręgowców w monitoringu środowiska przyrodniczego, zawarte w dwu publikacjach w Pracach IBL (Gutowski J., Krzysztofiak L. "Zmiany fauny bezkręgowców środowiska leśnego jako element monitoringu ekologicznego na terenie Polski północno - wschodniej", Gutowski J., Krzysztofiak L., "Wstępna ocena wyników monitoringu ekologicznego na terenie Polski północno - wschodniej"). Częściowe wyniki pozostałych prac, które nie zostały jeszcze zakończone, opublikowano lub złożono do druku w postaci 7 prac.

Oprócz prac własnych Pracownia Naukowo-Badawcza nadzorowała lub brała udział w szeregu pracach badawczych innych instytucji (zał. 5). W sumie zarejestrowano 21 tematów realizowanych przez obce placówki naukowe, z czego 12 to prace magisterskie.

Pracownicy Pracowni Naukowo - Badawczej brali udział w kilkunastu imprezach naukowych lub popularnonaukowych, m.in. w:

- - Konferencji Naukowo-Technicznej "Automatyzacja procesu pozyskiwania danych i tworzenia mapy cyfrowej", Olsztyn;
- - Sympozjum Zintegrowanego Monitoringu Środowiska Przyrodniczego, Św. Krzyż;
- - Seminarium Naukowym Instytutu Ochrony Środowiska na temat Zintegrowanego Monitoringu Środowiska Przyrodniczego, Warszawa;
- - Konferencji Naukowej "System informacji przestrzennej o lasach", Warszawa;
- - Seminarium Naukowym i Targach Ochrony Środowiska, Wiedeń;
- - Szkole Monitoringu dot. zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego, Warszawa-Diabla Góra;
- - Targach POLEKO, Poznań;
- - Międzynarodowym Sympozjum Pszczelarskim, Bydgoszcz.

Na niektóre sympozja przygotowane zostały, a następnie wygłoszone, referaty naukowe (5 referatów), które dotyczyły fauny pszczół WPN, chemizmu opadów atmosferycznych i wód Czarnej Hańczy oraz Systemu GIS w Parku.

Pracownia Naukowo - Badawcza współpracowała z grupami studentów, którzy zorganizowali na terenie Parku obozy naukowe. Wspólnie prowadzone były badania ze studentami z Uniwersytetu ódzkiego, SGGW w Warszawie, Uniwersytetu Gdańskiego i ART w Olsztynie.

ANALIZA DZIAŁALNOŚCI WIGIERSKIEGO PARKU NARODOWEGO W 1994 ROKU

W ramach Zintegrowanego Monitoringu Środowiska Przyrodniczego Pracownia realizowała program badawczo-pomiarowy na wybranych powierzchniach badawczych i w wytypowanych punktach kontrolno-pomiarowych na terenie zlewni eksperymentalnej. Badania dotyczyły charakterystyki fizyczno-chemicznej wód Czarnej Hańczy, wód wybranych jezior, wód gruntowych oraz opadów atmosferycznych i wód podokapowych. Ponadto, prowadzono na powierzchniach monitoringowych prace faunistyczne i florystyczne. Część wyników monitoringu zintegrowanego opracowano w formie raportów i przesłano do koordynatora badań - prof. A. Kostrzewskiego do Poznania. Pracownia Naukowo-Badawcza brała również udział w działalności edukacyjnej Parku. Jej pracownicy przeprowadzili w sumie ponad 120 godzin zajęć w szkołach, wygłosili 4 wykłady (20 godzin) i 8 prelekcji oraz wzięli udział w ponad 30 wycieczkach po Wigierskim Parku Narodowym.

4.3. Działalność dydaktyczna

1. Pracownicy WPN oprowadzili po terenie Parku 44 wycieczek, w tym 12 zagranicznych.
2. Zorganizowano wystawy:
  - "Świat wokół nas" - wystawa plastyczna i fotograficzna,
  - wystawa geologiczna,
  - stała ekspozycja przyrodnicza.
3. Wzrosła liczba eksponatów i materiałów dydaktycznych:
  - słonka, łasica, dwa bobry, kuropatwa, gronostaj, drożdżik, kret,
  - filmy przyrodnicze i ekologiczne,
  - książki oraz sprzęt laboratoryjny i pomocniczy do prowadzenia zajęć terenowych,
  - zestawy przezroczyste o tematyce przyrodniczej.
4. Wzrostała liczba biblioteki WPN o kolejne 510 pozycji książek i czasopism.
5. Zrealizowano pierwszy etap organizacji i wyposażania filmoteki WPN (nawiązano współpracę z parkami narodowymi i dystrybutorami filmów przyrodniczych).
6. Pracownicy WPN brali udział w 3 sympozjach, zjazdach, warsztatach i konferencjach naukowych krajowych i jednej zagranicznej, gdzie wygłosili 7 referatów.
Seminaria, sympozja i konferencje:
"Praktyczna edukacja środowiskowa w parkach narodowych" - Ojców, Losehill, Hall, Blencathra Centre
"Edukacja ekologiczna w naturze" - Warszawa
7. Pracownicy Parku współorganizowali m. innymi następujące imprezy:
  - Ogólnopolski Rajd Wigierski,
  - Kultura i Środowisko - spotkania suwalskie,
  - Regaty Żeglarskie o "Puchar Dyrektora WPN",
  - Obchody Międzynarodowego Dnia Ziemi,
  - Spotkania cykliczne "Człowiek i Przyroda",
  - Konkurs "Parki Narodowe - enklawy dzikiej przyrody",
  - Konkurs plastyczny "Przyroda ojczysta i jej ochrona",
  - warsztaty metodyczne z ekologii dla nauczycieli wychowania przedszkolnego "Woda jako środowisko życia",
  - konferencje metodyczne "Czy ekologia już w przedszkolu?",
  - konferencja metodyczna "Edukacja ekologiczna w pedagogice wczesnoszkolnej",
  - plenery malarskie na terenie Parku "Las jesienią"
  - konkurs na odznakę "Strażnika Przyrody",
  - Akcja "Sprzątanie Świata".

ANALIZA DZIAŁALNOŚCI WIGIERSKIEGO PARKU NARODOWEGO W 1994 ROKU

8. Pracownicy dydaktyczni i naukowcy zorganizowali i poprowadzili zajęcia podczas dziewięciu obozów ekologiczno-naukowych na terenie Parku w ramach działalności Terenowej Stacji Badawczej, pełniącej funkcję Ośrodka Dydaktycznego WPN.
9. Pracownicy dydaktyczni opracowali w ramach programu działalności edukacyjnej WPN "Program zajęć dla uczniów szkół podstawowych i średnich z terenu Parku i jego otuliny" oraz zasady współpracy ze szkołami w sprawie koordynacji i realizacji przedsięwzięć z zakresu edukacji ekologicznej.
10. WPN przystąpił do "Porozumienia na rzecz edukacji ekologicznej i społeczeństwa województwa suwalskiego", zawartego z inicjatywy RCEE i skupiającego organizacje, instytucje, fundacje, itp. zajmujące się edukacją ekologiczną.

4.4. Turystyka

1. Na terenie WPN funkcjonowały następujące obiekty turystyczne: 1 stacja wodna w Wysokim Moście oraz 9 ogólnie dostępnych miejsc biwakowania (5 stanowiących wł. Parku, w tym jedno miejsce przeznaczone na obóz harcerski, 2 pola prywatne i 2 pola PTTK Oddz. Suwałki). Na polach biwakowych WPN przebywało łącznie 3314 osób.
2. poprawiono zagospodarowanie szlaków turystycznych - drogowskazy, strzałki kierunkowe, miejsca odpoczynku, kosze na śmieci,
3. poprawiono oznakowanie szlaków rowerowych,
4. zelektryfikowano pole namiotowe " Jastrzęby",
5. ustawiono toalety ekologiczne na biwakach i parkingach,
6. ustawiono kontenery na nieczystości,
7. oznakowano parkingi i miejsca postoju pojazdów,

W roku 1994 Wigierski Park Narodowy odwiedziło ok. 60 tys. osób.

Turyści korzystali ze zorganizowanej bazy noclegowej (około 52 000 osób) w postaci 10 ośrodków wypoczynkowych i campingów oraz z 9 pól namiotowych.

Zorganizowana baza noclegowa na terenie WPN dysponuje około 1900 miejscami, w tym 800 w ośrodkach oraz 1100 na polach namiotowych. Baza niezorganizowana może obsłużyć następne 800-1000 osób.

Ruch turystyczny koncentruje się we wsiach położonych wokół jeziora Wigry (Gawrych Ruda, Stary Folwark, Wigry, Cimochovizna, Bryzgiel, Mikołajewo i Rosochaty Róg).

5. ANALIZA I OCENA DZIAŁALNOŚCI OCHRONNEJ

5.1. Ochrona lasu

Z analizy stopnia uszkodzeń drzewostanów przez zwierzynę wynika, że powierzchnia zniszczonych upraw zmniejszyła się około dwukrotnie w stosunku do roku 1993 i wynosiła 84,34 ha (w roku 1993 - 143,99), natomiast powierzchnia uszkodzonych przez zwierzynę młodników nieznacznie się zwiększyła i wynosiła 173,17 ha (w roku 1993 - 143,99 ha).

ANALIZA DZIAŁALNOŚCI WIGIERSKIEGO PARKU NARODOWEGO W 1994 ROKU

Wielkość zgryzów i spałowań nie przekraczała 20% w/w powierzchni. Zmniejszenie powierzchni uszkodzonych drzewostanów wiąże się z prawidłowym zastosowaniem zabiegów ochronnych (smarowanie Repentolem, zakładanie osłonek, palikowanie), jak również ze spadkiem pogłowia zwierzyny obserwowanym w minionym roku. Na rok 1995 zaplanowano zabezpieczenie 88,47 ha upraw i młodników, opalikowanie 900 szt. modrzewia i ogrodzenie 1,00 ha upraw.

W 1994 roku służba Parku przygotowała i wyłożyła 304 szt. pułapek feromonowych (w tym 261 na kornika drukarza). Okresowa kontrola tych pułapek wykazała, że występowanie kornika drukarza kształtuje się na poziomie wyższym w stosunku do roku ubiegłego. Przyczyniła się do tego susza w okresie letnim, która osłabiła drzewostany świerkowe i zwiększyła ich podatność na żer kornika drukarza. Dlatego też na rok 1995 zaplanowano wyłożyć większą ilość pułapek (275 szt.). Wyłożono ponadto 119 szt. pułapek tradycyjnych.

Wykonano wszystkie zaplanowane poszukiwania próbne (157 prób). Ze względu na stwierdzenie słabego zagrożenia drzewostanów przez brudnicę mniszkę, w roku 1995 będą prowadzone obserwacje jej rozwoju zgodnie z wytycznymi przysłanymi przez Zakład Ochrony Lasu w Olsztynie. Obserwacje zostaną przeprowadzone w obwodach ochronnych: Gawarzec (1 oddz.), Krusznik (1 oddz.), Maćkowa Ruda (2 oddz.), Wysoki Most (7 oddz.).

W związku z wprowadzaniem modrzewia jako uzupełnienia składu gatunkowego upraw leśnych opalowano 2370 szt. drzewek w celu jego zabezpieczenia przed spałowaniem i zgryzaniem przez zwierzynę dziką. Wywieszono 100 nowych skrzynek lęgowych dla ptaków i oczyszczono 560 starych.

Odnowiono 30 km pasów przeciwpożarowych wzdłuż dróg i miejsc szczególnie zagrożonych pożarem. W 1994 roku zanotowano na terenie Parku 1 pożar powierzchniowy. Zniszczeniu uległo odnowienie Św i Md na powierzchni 0,8 ha, oraz 10 sztuk 130-letnich So. Straty związane z pożarem oszacowano na 104 660 000 zł (10 466 nowych złotych).

5.2. Hodowla lasu

Wykonanie zabiegów z zakresu hodowli lasu w przybliżeniu pokrywa się z założonym planem (zał. nr 8). Wyjątek stanowi powierzchnia wykonanych odnowień - 7,21 ha W jej wypadku plan został przekroczony o 57% ze względu na konieczność odnowienia powierzchni na gniazdach pokornikowych.

Poprawki i uzupełnienia wykonano na powierzchni 1,50 ha. Pielęgnowanie gleby (wykasanie chwastów) przeprowadzono na powierzchni 24,67 ha. Pozostała powierzchnia (8,10 ha) nie wymagała zabiegu ze względu na suche i gorące lato.

W 115% wykonano czyszczenia wczesne i w 100% czyszczenia późne. Zapotrzebowanie na materiał sadzeniowy w poszczególnych latach przedstawia poniższe zestawienie.

ANALIZA DZIAŁALNOŚCI WIGIERSKIEGO PARKU NARODOWEGO W 1994 ROKU

Rok	Powierzchnia poprawek, uzupełnień i dolesień	Liczba sadzonek w tys. szt.
1990	27 ha	206
1991	21 ha	108
1992	8 ha	40
1993	7,5 ha	42
1994	14,5 ha	42
1995 plan	16,48 ha	87

Materiał sadzeniowy zakupywany jest w pobliskich nadleśnictwach (zał. nr 7).

W celu zapewnienia rodzimego pochodzenia materiału sadzeniowego w roku 1995 planujemy pozyskiwanie nasion na terenie WPN (głównie gatunków ciężkich). Sadzonki będą produkowane z pozyskanych przez nas nasion na szkółkach w nadleśnictwach sąsiadujących z Parkiem.

5.3. Pozyskanie drewna

W roku 1994 pozyskano na terenie WPN 10 104 m³ drewna łącznie, z czego 9 832 m³ stanowi grubizna, a 272 m³ drobnica (zał. Nr 10). Ponad 61% grubizny pozyskano w ramach użytków przygodnych w tym 5 742 m³ grubizny iglastej i 290 m³ grubizny liściastej.

Pozostała grubizna pozyskana została w ramach trzebieży – 3 800 m³ co łącznie stanowi około 39% ogólnej masy pozyskanej grubizny.

Pozyskanie w rozbiciu na poszczególne sortymenty przedstawia się w sposób następujący:

- tartaczne iglaste – 37.9% ogólnej masy pozyskanej grubizny,
  - tartaczne liściaste – 0,5%
  - sortymenty cenne – 0,0
  - sur. Kopalniakowy – 3,2%
  - papierówka 27,8%
  - pozostałe użytkowe 2.0%
  - opał 28.6% ogólnej masy pozyskanej grubizny
- Razem: 100,0%

Pozyskanie grubizny w rozbiciu na poszczególne gatunki przedstawia się w sposób następujący:

- Św 4 858,27 m³
- So 3 553,43 m³
- Brz 1 003,15 m³
- Oś 357,04 m³
- Db 18,55 m³
- Ol 15,79 m³

ANALIZA DZIAŁALNOŚCI WIGIERSKIEGO PARKU NARODOWEGO W 1994 ROKU

- Iwa 25,50 m³
Razem: 9 831,73 m³

Na koniec 1994 roku pozostało w lesie 359 m³ grubizny z czego: 3 m³ sur. Tartaczno iglastego, 141 m³ papierówki iglastej, 160 m³ papierówki liściastej, 3 m³ opału iglastego i 23 m³ opału liściastej oraz 29 m³ pozostałych sortymentów (zał. Nr 10a). Pozostała pozyskana grubizna została wywieziona z lasu.

5.4. Grunty rolne

Powierzchnia gruntów rolnych na terenie Parku wynosi 2 258,52 ha co stanowi 15% całkowitej jego powierzchni (załącznik nr 1.). Zestawienie tej powierzchni z podziałem na gminy i własności zilustrowane jest w załączniku nr 3, przy czym:

- 279,60 ha pow. rolnej znajduje się w zarządzie Parku,
- 0,12 ha pow. rolnej znajduje się w innym zarządzie stanowiącym własność skarbu państwa,
- 1 879,82 ha pow. rolnej stanowi własność prywatną,
- 98,98 ha pow. rolnej stanowi własność pozostałą.

Grunty orne natomiast stanowią 11,3% powierzchni Parku (1 708,34 ha), z czego 177,02 ha znajduje się w zarządzie Parku, 0,11 ha w innym zarządzie Skarbu Państwa, 1 463,29 ha stanowi własność prywatną, a 67,82 ha stanowi własność pozostałą.

Łąki i pastwiska zajmują 538,79 ha powierzchni Parku (3,6% całkowitej powierzchni), z czego 101,99 ha znajduje się w zarządzie Parku, 406,15 ha stanowi własność prywatną i 30,64 ha pozostałą.

W formie deputedów użytkowanych było 88,61 ha gruntów ornych, łąk i pastwisk. Wydierżawiono osobom obcym 53,96 ha gruntów ornych, łąk i pastwisk. Powierzchnia gruntów rolnych znajdujących się w zarządzie Wigierskiego Parku Narodowego ulegnie zmianie po wykonaniu przez BULiGL klasyfikacji gruntów oraz po wykupie (przejęciu) niektórych gruntów.

5.5. Ochrona zwierząt

W związku potrzebą ochrony upraw, młodników i naturalnych odnowień przed zgryzaniem oraz ograniczeniem szkód w uprawach rolnych wyrządzanych przez zwierzynę, zaplanowano na rok 1994 redukcję populacji zwierzyny grubej na terenie WPN o 159 szt. (załącznik nr 11). Zredukowano 86 szt. co stanowi 54% założonego planu, a mianowicie:

- łosie szt. 0
- jelenie szt. 25
- sarny szt. 40
- dziki szt. 21

Biorąc pod uwagę zmniejszenie się strat w drzewostanach Parku wynikające ze zmniejszenia stanu zwierzyny płowej odstąpiono od wykonania pełnego planu redukcji. Założony na 1994 rok plan redukcji sarny i jelenia został wykonany w 41%. Ze względu na mały stan łosia odstąpiono całkowicie

ANALIZA DZIAŁALNOŚCI WIGIERSKIEGO PARKU NARODOWEGO W 1994 ROKU

od jego redukcji. Z końcem 1994 roku zauważono stopniowy wzrost pogłowia zwierzyny, a przede wszystkim dzika.

Plan ograniczenia liczebności zwierzyny w roku 1995 jest zbliżony do redukcji wykonanej w roku 1994 roku.

Wielkość powierzchni zredukowanej szkód w uprawach rolnych jest o prawie o połowę mniejsza niż w roku ubiegłym i wyniosła 7,13 ha.

5.6. Ochrona ekosystemów wodnych

Działania ochronne w 1994 roku przeprowadzono zgodnie z zasadami czynnej ochrony ekosystemów wodnych WPN. Zabiegi ochronne w jeziorach przeprowadzone były przez:

- konserwatora wodnego obwodu ochronnego,
- st. strażnika obwodu ochronnego,
- 5 rybaków,
- 3 pracowników wylęgarni ryb.

Odłowów regulacyjnych dokonano za pomocą niewodu oraz stawnych narzędzi połowowych w jeziorach Wigry, Pierty i Postaw.

Ilość kilogramów i skład gatunkowy złowionych ryb przedstawia tabela:

Gatunek ryby	Jezioro		
	Wigry	Pierty	Postaw
Węgorz	404	0,5	
Sielawa	15 940	71	
Sieja	50,5		
Szczupak B	32		
Leszcz D	3 257	755	
Leszcz S	4 975	574	
Leszcz M	3 167	8	
Okoń D	3		
Okoń S	155	60	7
Okoń M	1 030	96	45
Płoc S	440	34	
Płoc M	10 844	33	
Drobnica	2 298	127	
Łącznie	42 595,5	1 758,5	52

W roku 1994 dokonano zarybień jeziora Wigry:

- wylęgiem sielawy 7 mln szt.
- wylęgiem siei 0,3 mln szt.

ANALIZA DZIAŁALNOŚCI WIGIERSKIEGO PARKU NARODOWEGO W 1994 ROKU

- wylęgiem szczupaka 0,12 mln szt.
- wylęgiem podhodowanym siei i sielawy 50 tys. szt.
- narybkiem jesiennym troci jeziorowej 5 tys. szt.

WPN przeprowadził odłowy siei w listopadzie 1994 r. w celu pozyskania ikry do inkubacji w wylęgarni w Tartaku. Odłowy wykonano wyłącznie na jeziorze Wigry. W tym okresie za pomocą wontonów złowiono 3 983 kg sielawy oraz 50,5 kg siei pozyskując odpowiednio 275,5 litra ikry sielawy i 10,75 litra ikry siei.

W okresie od 8 do 16 grudnia przeprowadzono odłowy kontrolne stynki, które wykazały śladowe ilości tego gatunku. Jednakże dla określenia faktycznej liczebności populacji wydaje się celowym przeprowadzenie dalszych odłowów kontrolnych w ciągu następnych lat.

Wybrane jeziora Parku były udostępnione do wędkowania na podstawie wykupionych w WPN licencji. W 1994 roku sprzedano:

- 292 licencje całoroczne
- 39 licencji półrocznych
- 83 licencje miesięczne
- 203 licencje dwutygodniowe
- 3 982 licencje jednodniowe

Zakładając, że każdy wędkarz wykorzystuje do wędkowania 1/2 wymiaru czasowego zawartego w licencji (oprócz licencji jednodniowych), średnie obciążenie jezior udostępnionych do wędkowania wyniosło 177 osób na dzień. Bazując na materiale ankietowym, średni dzienny odłów na osobę można oszacować na 2,2 kg.

5.7. Infrastruktura gospodarcza

W 1994 roku uległa zmianie infrastruktura gospodarcza WPN w sposób następujący:

- a. rozpoczęto inwestycję budowlaną - Osada Słupie (dom dwurodzinny),
- b. zakupiono i ustawiono w terenie kontenery na śmieci,
- c. wykonano elektryfikację pola namiotowego "Jastrzęby",
- d. zakupiono dla potrzeb naukowych spektrofotometr oraz komputer.

5.8. Zatrudnienie i wynagrodzenia

Przeciętne zatrudnienie w 1994 roku wynosiło 96 etatów, przy czym w budżecie 65 osób i w gospodarstwie pomocniczym 31 osób.

Stan zatrudnienia w dniu 31 grudnia 1994 roku wynosił:

- w budżecie 66,00 etatu,
- w gospodarstwie pomocniczym 29 etatów.

W ciągu roku zatrudnionych zostało:

ANALIZA DZIAŁALNOŚCI WIGIERSKIEGO PARKU NARODOWEGO W 1994 ROKU

- w budżecie: 9 osób na stanowiska: asystent, specjalista badawczo-techniczny, podleśniczy, strażnik, referent techniczno-leśny, księgowa, sekretarka.
- w gospodarstwie pomocniczym nie zatrudniono żadnego pracownika.

Umowy o pracę zostały rozwiązane z 9 pracownikami (6 w budżecie i 3 w gospodarstwie pomocniczym).

Średnia płaca miesięczna wynosiła:

- 4 942 000 zł w budżecie,
- 4 645 000 zł w gospodarstwie pomocniczym.

Świadczenia związane z pracą z tytułu: ekwiwalentów za nie wykorzystane urlopy i umundurowanie, w 1994 roku wyniosły 257 313 000 zł.

W Wigierskim Parku Narodowym 22 osoby posiadają wykształcenie wyższe, w tym 3 stopień doktora. Średnie wykształcenie posiada 37 osób zatrudnionych w budżecie i 15 osób zatrudnionych w gospodarstwie pomocniczym. Wykształcenie podstawowe posiada 6 osób zatrudnionych w budżecie (pracownicy obsługi i strażnicy z wieloletnim stażem pracy) i 16 osób zatrudnionych w gospodarstwie pomocniczym.

5.9. Wypadki przy pracy

W 1994 roku miały miejsce dwa wypadki przy pracy oraz jeden wypadek w drodze do pracy (załącznik nr 14). Wypadkom przy pracy ulegli robotnicy leśni z O.O. Krzywe i O.O. Krusznik. Wypadkowi w drodze do pracy uległ robotnik leśny z O.O. Krzywe.

Komisja lekarska w stosunku do jednego z poszkodowanych w wypadku przy pracy ustaliła 5% uszczerbku na zdrowiu. Zostało wypłacone odszkodowanie w wysokości 5 305 000 zł.

5.10. Szkolenia

W 1994 roku pracownicy Parku brali udział w następujących szkoleniach:

- a. kurs podstawowy bhp Służby Parku (24.I - 28.I) 2 osoby
- b. szkolenie z zakresu podatku dochodowego od osób fizycznych (19.I) 1 osoba
- c. szkolenie okresowe z zakresu bhp i ppoż pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych (21.V i 17.XII) 31 osób
- d. szkolenie okresowe z zakresu bhp i ochrony ppoż dla pracowników administracji (19.XII) 23 osoby
- e. kurs podstawowy dla pracowników służb bhp (16-20.V) 1 osoba
- f. kurs dla funkcjonariuszy Straży Parków (9-24 II) 2 osoby
- g. kurs archiwisty zakładowego i referenta kancelaryjnego (24.XI-20.XII) 1 osoba
- h. szkolenie ppoż dla służby terenowej WPN (24.V) 34 osoby
- i. szkolenie z zakresu bhp (17.III) 10 osób
- j. szkolenie z zakresu zwalczania szkodników pierwotnych (brudnicy mniszki) (22.VII) 28 osób, w tym 4 osoby z Biebrzańskiego PN

ANALIZA DZIAŁALNOŚCI WIGIERSKIEGO PARKU NARODOWEGO W 1994 ROKU

k. szkolenie z zakresu obrony cywilnej (2.XI - 5.XI)

Szkolenia dla służb terenowych prowadzono także na comiesięcznych odprawach z tymi służbami (zagadnienia ochrony wód, ochrony lasu, znajomości przepisów prawnych w tym ustawy o ochronie przyrody, aktualnych rozporządzeń, statutu parku, itp).

6. ZAGADNIENIA EKONOMICZNO-FINANSOWE

Dochody z działalności Parku, na które złożyły się m.in. wpływy ze sprzedaży drewna, ryb i licencji wędkarskich, turystyki itp., nie pokryły w pełni kosztów związanych z jego funkcjonowaniem. Znaczny wpływ na to miało finansowanie z własnych dochodów Planu Ochrony Parku. Otrzymana dotacja z budżetu w 1994 roku wyniosła 1 020 mln zł. Plan i wykonanie zadań budżetowych i w gospodarstwie pomocniczym za 1994 rok przedstawiają tabele:

6.1. Budżet

a) Dochody budżetowe (w zł)

Rozdział 4711				
Nazwa paragrafu	§§	Plan	Wykonanie	% wyk.
Wpływy z usług	43	52 800 000	18 890 000	36
Wpływy ze sprzedaży wyrobów i składników majątkowych	43			
Różne dochody	77			
Razem dochody		52 800 000	18 890 000	36

b) Wydatki budżetowe

Nazwa paragrafu	§§	Plan	Wykonanie	% wyk.
Wynagrodzenia osobowe	11	3 606 914 000	3 606 914 000	100
Wynagrodzenia bezosobowe	12	-	-	-
Nagrody z z.f.n.	17	188 719 000	188 719 000	100
Nagrody i wydatki osobowe nie zaliczane do wyn.	21	-	-	-
Stypendium doktoranckie	24	4 000 000	4 000 000	100
Różne wydatki na rzecz osób fizycznych	25	-	-	-
Podróże służbowe krajowe	28	80 168 000	80 136 000	99,9
Podróże służbowe zagranic.	29	-	-	-
Materiały i wyposażenie	31	810 000 000	810 000 000	100
Energia	35	23 000 000	23 000 000	100
Usługi materialne	36	262 000 000	262 000 000	100
Usługi niematerialne	37	31 500 000	31 500 000	100
Pomoce naukowe książki	38	-	-	-
Kary i odsetki sankcyjne	39	-	-	-
Różne opłaty i składki	40	37 000 000	37 000 000	100
Składki na ubezpiecz. społ.	41	1 673 822 000	1 673 822 000	100

ANALIZA DZIAŁALNOŚCI WIGIERSKIEGO PARKU NARODOWEGO W 1994 ROKU

Składki na fund. pracy	42	105 369 000	105 369 000	100
Odpisy na z.f.ś.s.	43	112 271 000	112 271 000	100
Opłaty i podatki na rzecz budżetów gmin	67	1 000 000	948 000	95
Inwestycje jedn. budż.	72	700 000 000	700 000 000	100
Razem rozdz. 4711		7 635 863 000	7 635 523 000	100
Rozdział 4997				
Dotacje dla jednostek gosp. pozabudżetowej	47	1 000 000 000	1 000 000 000	100
Rozdział 4995				
Pozostałe dotacje	48	20 000 000	20 000 000	100
Ogółem (4711+4997+4995)		8 655 863 000	8 655 863 000	100

6.2. Gospodarstwo pomocnicze

Lp.	Wyszczególnienie działalności	Plan			Wykonanie			% wykonania dochody ----- koszty
		dochody ogółem ----- koszty	w tym: kwota dotacji z budżetu	Wynik + zysk - strata	dochody ogółem ----- koszty	w tym: kwota dotacji z budżetu	Wynik + zysk - strata	
I	Ochrona przyrody	x			300			x
	z tego:	-----		- 102 000	-----		- 77 452	-----
		102 000			77 752			76
	ochrona przyrody	x			x			x
	-----		- 60 000	-----		- 49 167	-----	
	60 000			49 167			82	
	monitoring środowiska	x			300			x
	-----		- 42 000	-----		- 28 285	-----	
	42 000			28 585			68	
	ośrodki hodowli zwierząt chronionych							
II	Gospodarka rezerwatowa	5 529 000		+	7 523 620			136
	-----			2 542 917	-----	910 192	+	-----
	z tego:	2 986 683			3 636 251		3 887 369	122
	programy gospodarki rezerwatowej							
	plany urządzeniowe	x			x			x
	-----		- 700 000	-----		- 859 552	-----	
	700 000			859 552			122	
	ekosystemy leśne	x			x			x
	-----		- 388 640	-----		- 376 080	-----	
	388 640			376 080			97	
	ekosystemy nieleśne							
	ekosystemy wodne	1 600 000		+773 504	1 476 935	178 677	+ 465 242	92
	-----				-----			-----

ANALIZA DZIAŁALNOŚCI WIGIERSKIEGO PARKU NARODOWEGO W 1994 ROKU

		826 496			1 011 693			122
	ochrona lasu	----- 196 225		- 196 225	----- 179 229		- 179 229	----- 91
	ochrona zwierzyny	100 000 ----- 131 556		-51 556	146 338 ----- 245 272	17 704	- 98 934	----- 146 ----- 162
	ochrona przeciwpożarowa	----- 265 482		- 265 482	----- 247 623		- 247 623	----- 93
	zagospodarowanie drewna	3 8 290 600 ----- 458 284		+ 3 371 316	5 900 347 ----- 716 802	713 811	+ 5 183 545	154 ----- 156
	m ³ sprzedaży drewna	8 106	x	x	10 257	x	x	x
	m ³ pozyskanego drewna	8 106	x	x	10 107	x	x	x
III	Dydaktyka i turystyka	425 000 -----		+ 110 520	314 280 -----	38 021	- 235 116	74 -----
	z tego:	314 480			549 396			175
	dydaktyka	150 000 ----- 150 000			72 501 ----- 230 770	8 771	- 156 269	48 ----- 154
	wydawnictwa	25 000 ----- 25 000						
	turystyka	250 000 ----- 139 480		+ 110 520	241 779 ----- 318 626	29 250	- 76 847	97 ----- 228
IV	Pozostała działalność	512 400 -----		- 650 827	457 953 -----	71 787	-	156 -----
	z tego:	1 163 227			1 686 875		1 228 922	----- 145
	gosp. użytkami rolnymi i wodnymi	2 400 ----- 23 564		- 21 164	9 887 ----- 2 299		+ 7 558	411 ----- 10
	transport i gosp. warsztat.	500 000 ----- 770 463		- 270 463	428 066 ----- 1 086 925	51 787	- 658 859	86 ----- 141
	remonty budynków, dróg i budowli	----- 359 200		- 359 200	----- 577 598		- 577 598	----- 160
	lasy niepaństwowe	10 000 ----- 10 000			20 000 ----- 20 053	20 000	-53	200 ----- 200
V	Koszty zarządu w tym:	-----		- 1 900 610	-----		- 2 439 443	-----

ANALIZA DZIAŁALNOŚCI WIGIERSKIEGO PARKU NARODOWEGO W 1994 ROKU

		1 900 610			2 439 443			128
	koszty bhp	150 000			201 016			
VI OGÓŁEM		6 467 000			8 296 153			128
		-----			-----	1 020 000 - 93 564		-----
		6 467 000			8 389 717			129

Na rok 1995 niezbędne są dotacje na zakończenie rozpoczętych inwestycji i dalsze zakupy inwestycyjne (osady dla Służby Parku, remont ośrodka w Starym Folwarku na Muzeum WPN, zakup sprzętu komputerowego, pojazdów terenowych 7 szt., wyposażenia pracowni naukowo - badawczej itd., kontynuację prac związanych z Planem Ochrony Parku).

7. OMÓWIENIE DZIAŁALNOŚCI RADY NAUKOWEJ WIGIERSKIEGO PARKU NARODOWEGO

W 1994 roku odbyły się trzy posiedzenia Rady Naukowej Wigierskiego Parku Narodowego. Pierwsze odbyło się w dniach 19-20 maja, drugie 18-go lipca, a trzecie 15-go grudnia.

Na pierwszym posiedzeniu Rady Parku, które odbyło się w Krzywem, uczestniczyło 9 członków Rady i zaproszeni goście. Omawiano sprawy związane z następującymi zagadnieniami:

- projektem rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie Wigierskiego Parku Narodowego;
- planem ochrony Parku (jego zakresem i stanem zaawansowania prac);
- programem monitoringu przyrodniczego w WPN;
- projektem zmiany regulaminu i struktury organizacyjnej WPN;
- działalnością naukową i dydaktyczną;
- ochroną ścisłą ekosystemów leśnych.

Ze względu na wagę poruszanych problemów i konieczność przeprowadzenia lustracji drzewostanów objętych ochroną ścisłą, posiedzenie Rady było dwudniowe. Drugiego dnia odbyła się sesja plenerowa, podczas której członkowie Rady zwiedzili wybrane obszary objęte ochroną ścisłą, zapoznali się ze stanem drzewostanów i przedyskutowali prognozę zmian w biocenozach leśnych.

Rada Naukowa poparła nowy projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie Wigierskiego Parku Narodowego w jego obecnym kształcie. Rada zaproponowała, aby wymogi dotyczące zagospodarowania otuliny zostały określone w planie ochrony Parku.

Rada Parku po zaznajomieniu się z programem monitoringu przyrodniczego wyraziła uznanie dla tego programu, zalecając jednocześnie przeanalizowanie jego zakresu pod kątem realności jego wykonania.

Rada Parku poparła projekt zmiany regulaminu i struktury organizacyjnej WPN, przyjęła informacje o działalności naukowej i dydaktycznej w 1993 roku oraz plany na lata 1994-1995.

Rada Parku po przeprowadzeniu lustracji drzewostanów w rezerwacie "Studziany Las", zaproponowała zmianę celów ochrony w zapisie o utworzeniu obszarów objętych ochroną ścisłą oraz założenie powierzchni kontrolnych w rezerwacie, służących do rejestracji zmian zachodzących w ekosystemach.

ANALIZA DZIAŁALNOŚCI WIGIERSKIEGO PARKU NARODOWEGO W 1994 ROKU

Drugie posiedzenie Rady Naukowej WPN odbyło się w Katedrze Zoologii i Łowiectwa Wydziału Leśnego SGGW w Warszawie. Uczestniczyło w nim 6 osób.

Tematem wyjazdowego posiedzenia Rady był plan rzeczowo-finansowy działalności gospodarstwa pomocniczego WPN na rok 1995. Po przedstawieniu i przedyskutowaniu planu został on w całości zaakceptowany przez Radę.

Kolejne, trzecie posiedzenie Rady Parku odbyło się w Krzywem i uczestniczyło w nim 6 członków Rady Parku oraz zaproszeni goście. Na posiedzeniu omawiano stan prac nad planem ochrony Parku, sprawy zawiadomień o przystąpieniu do sporządzania planu ochrony i powołania Komisji Planu, program działalności edukacyjnej Parku oraz prawidłowość wykonywania ochrony przyrody w WPN w roku 1994.

Rada Parku przyjęła do wiadomości informacje dotyczące prac nad planem ochrony Parku oraz wysłuchała informacji o wykonaniu zadań z zakresu ochrony przyrody w WPN w 1994 roku. Rada Parku wysłuchała z dużym zainteresowaniem informacji dotyczących edukacji ekologicznej i wyraziła aprobatę dla działań podjętych przez Park w tym zakresie.

Wynikiem działalności Rady Naukowej Wigierskiego Parku Narodowego jest szereg propozycji i sugestii dotyczących spraw, z którymi Park się boryka. Między innymi Rada Parku zaproponowała zaskarżyć uchwałę Rady Gminy Krasnopol, dotyczącą wprowadzenia do planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Krasnopol zapisu o zabudowie działki nr 29/2 we wsi Czerwony Krzyż, po jej ukazaniu się w Dzienniku Urzędowym Województwa Suwalskiego. Rada Parku stoi na stanowisku, aby negatywnie zaopiniować wnioski dotyczące budowy domków letniskowych we wsi Piertanie, natomiast sugeruje pozytywne zaopiniowanie wniosku dotyczącego lokalizacji portu żeglarskiego na Wigrach w Gawrych Rudzie (pod warunkiem prawidłowego rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej).

8. OMÓWIENIE PRZEPROWADZONYCH KONTROLI

8.1. Kontrole zewnętrzne

1. W dniu 22.03.1994 r. odbyła się kontrola stanu realizacji dotacji z NFOŚiGW. Kontrola została przeprowadzona przez pracowników NFOŚiGW i KZPN.
2. W dniach 11-16.07.1994 KZPN przeprowadził kontrolę dotyczącą ochrony fauny i gospodarowania populacjami zwierząt łownych i wyrządzanych przez nie szkód.
3. W dniach 3-7.10.1994 r. Oddział ZUS z Augustowa przeprowadził kontrolę prawidłowości prowadzenia spraw finansowych z zakresu ZUS.
4. W dniach 21-25.11.94 KZPN przeprowadził kontrolę z zakresu gospodarki drzewnej oraz dokumentacji pracy i płacy z pozyskania drewna.
5. W dniu 18.05.1994 r. Państwowa Straż Pożarna w Suwałkach przeprowadziła kontrolę stanu zabezpieczenia   ppoż   terenów   leśnych   WPN.

Wydane polecenia pokontrolne po w/w kontrolach zostały zrealizowane w określonych przez nie terminach.

8.2. Kontrole wewnętrzne

1. Zarządzeniem nr 13/94 z dnia 5 września 1994 roku Dyrektora WPN została przeprowadzona inwentaryzacja składników majątkowych.
2. Pracownik prowadzący sprawy ppoż wraz z przedstawicielami Straży Parku przeprowadził wiosenną kontrolę stanu zabezpieczenia osad Parku pod względem ppoż. Stwierdzone uwagi i niedociągnięcia zostały usunięte w terminie 1 miesiąca, co wykazała następna kontrola.
3. Straż Parku przeprowadziła w 1994 roku 13 kompleksowych kontroli w obwodach ochronnych Parku. W 4 wypadkach ujawnione zostały pnie pokradzieżowe. W sprawach tych wszczęto dochodzenie i wartością skradzionego drewna obciążono odpowiedzialnych pracowników.
Podczas corocznej inwentaryzacji drewna, środków trwałych i przedmiotów w użytkowaniu, Straż Parku uczestniczyła jako komisja kontrolna. O stwierdzonych usterkach meldowano na bieżąco przewodniczącemu komisji. Usterki które dotyczyły przeważnie złego wypełniania druków, zostały usunięte.
Korzystając z uprawnień oskarżyciela publicznego WPN, wszczęto dochodzenia w 16 sprawach dotyczących kradzieży drewna. Do sądu z aktem oskarżenia skierowano 6 spraw. Do kolegiów skierowano 3 sprawy. Na wniosek dyrektora umorzono 6 dochodzeń, 1 sprawa jest w toku rozpatrywania. Przeprowadzono jedno postępowanie dotyczące kłusownictwa ryb, które zostało rozpatrzone przez kolegium do spraw wykroczeń. Skierowane sprawy do sądu i kolegium zostały rozpatrzone z wynikiem pozytywnym dla WPN.
4. Administracja Parku przeprowadziła liczne kontrole prawidłowości prowadzenia zabiegów ochronnych w poszczególnych Obwodach Ochronnych jak również prawidłowości sporządzania dokumentacji. Wnioski przeprowadzonej kontroli na bieżąco były przedkładane kierownictwu Parku.
Do nakładania mandatów karnych upoważnionych było w 1994 roku 20 pracowników Parku. Nałożono ogółem 75 mandatów na łączną sumę 8 070 000 zł.

9. WSPÓŁPRACA Z WŁADZAMI I INNYMI ORGANIZACJAMI W KRAJU I ZA GRANICĄ

W 1994 roku Wigierski Park Narodowy współpracował między innymi z:

1. Zarządem Okręgu Polskiego Związku Wędkarskiego w Suwałkach.
2. Polskim Związkiem Łowieckim.
3. Urzędami Gmin (sprawy budownictwa, gospodarki wodno-ściekowej, zagospodarowania przestrzennego).
4. Zakładem Usług Ekologicznych w Suwałkach.
5. Wojewódzkim Inspektoratem Ochrony Środowiska w Suwałkach (w zakresie wymiany informacji i prowadzenia wspólnych badań).
6. Urzędem Wojewódzkim w Suwałkach (w zakresie ochrony przyrody i środowiska, turystyki, zagospodarowania przestrzennego oraz gromadzenia, przetwarzania i prezentacji danych o środowisku przyrodniczym).
7. Filią UW w Białymstoku (w zakresie prowadzenia wspólnych badań).
8. PTTK w Suwałkach (w zakresie organizacji imprez turystycznych).
9. Wojewódzkim Inspektoratem Obrony Cywilnej (w zakresie obrony cywilnej WPN).

ANALIZA DZIAŁALNOŚCI WIGIERSKIEGO PARKU NARODOWEGO W 1994 ROKU

10. BWA w Suwałkach (w zakresie wystaw i "Spotkań Wigierskich").
11. WSP - Bydgoszcz (w zakresie badań entomologicznych).
12. UŁ - Łódź (w zakresie badań naukowych).
13. IRŚ w Olsztynie (w zakresie konsultacji i prowadzenia badań naukowych).
14. Muzeum Okręgowym w Suwałkach (w zakresie pozyskiwania materiałów źródłowych i wymiany danych).
15. I i III LO w Suwałkach (w zakresie upowszechniania wiedzy o środowisku).
16. Przedszkolami nr 19, 12, 10 (w zakresie fachowej pomocy w realizacji programu proekologicznego).
17. Wojewódzkim Ośrodkiem Metodycznym w Suwałkach (w zakresie edukacji ekologicznej).
18. UMK w Toruniu (w zakresie badań entomologicznych).
19. SGGW w Warszawie (w zakresie konsultacji i prowadzenia badań);
20. BULiGL w Warszawie (w zakresie sporządzania planu ochrony)
21. Wojewódzkim Sejmikiem Żeglarskim (w zakresie turystyki wodnej);
22. Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska (w zakresie finansowania (operatu? - red.) zagospodarowania przestrzennego)
23. Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska (w zakresie finansowania edukacji ekologicznej)
24. Fundacją Wigry (w zakresie działania na rzecz rozwoju społ-gosp. w warunkach zachowania i odtwarzania równowagi ekologicznej)
25. GRID (w zakresie wymiany informacji o środowisku przyrodniczym)
26. GIOŚ (w zakresie Zintegrowanego Monitoringu Środowiska Przyrodniczego)
27. Klubami Płetwonurków - "Orka" w Suwałkach i "Tryton" w Augustowie (w zakresie usług związanych z pobieraniem próbek osadów dennych)
28. Polskim Towarzystwem Geologicznym w Warszawie (w zakresie wymiany informacji)
29. Korpus Pokoju (w zakresie fachowego doradztwa)
30. KCEE (w zakresie udostępniania informacji i materiałów proekologicznych oraz tworzenia sieci regionalnych centrów edukacji ekologicznej)
31. Ogrodem Botanicznym w Warszawie (w zakresie realizacji programów naukowo-badawczych, w tym badań roślin rzadkich i zagrożonych w WPN)
32. Uniwersytetem im. A. Mickiewicza w Poznaniu (w zakresie realizacji programu pomiarowego Zintegrowanego Monitoringu Środowiska Przyrodniczego)
33. IUCN Pan European Wetland Expert Group - PEWEG (konsultacje w zakresie ochrony terenów podmokłych w Europie)
34. Wojewódzką Komendą Policji (szkolenie Straży Parku, współdziałanie w zakresie zwalczania przestępstw i wykroczeń oraz ochrony mienia)
35. Polskim Towarzystwem Etologicznym w Warszawie (w zakresie realizacji tematów naukowo - badawczych)
36. AR-T w Olsztynie (w zakresie prowadzenia wspólnych badań)
37. AR w Poznaniu (w zakresie badań entomologicznych)
38. Con-Spark Gdynia (w zakresie łączności radiowej WPN)
39. Państwową Strażą Pożarną w Suwałkach, Augustowie i Sejnach
40. Ochotniczą Strażą Pożarną w Płocicznie, Maćkowej Rudzie, Bryzglu, Czerwonym Folwarku.
41. Trax Elektronik w Krakowie (w zakresie prowadzenia pomiarów meteorologicznych)
42. Uniwersytetem Gdańskim (w zakresie prowadzenia badań entomologicznych)
43. Instytutem Biologii Doświadczalnej PAN (w zakresie prowadzenia badań entomologicznych)
44. FNNPE - w zakresie współdziałania z parkami narodowymi w Europie.

ANALIZA DZIAŁALNOŚCI WIGIERSKIEGO PARKU NARODOWEGO W 1994 ROKU

45. VIBORG AMT - (Dania) w zakresie opracowywania projektów proekologicznych w WPN, system GIS i inne.
46. RHLM Consult - (Dania) w zakresie opracowywania programu monitoringu w WPN
47. EUROCITE - w zakresie wymiany doświadczeń dotyczącej ochrony terenów podmokłych.

10. WNIOSKI

1. Realizować prace związane z tworzeniem planu ochrony Parku,
2. Kontynuować i rozwijać współpracę z władzami administracyjnymi i samorządami woj. suwalskiego oraz organizacjami społecznymi działającymi na terenie Parku.
3. Podejmować starania o wykup enklaw gruntów leżących na terenie Parku.
4. Utworzyć placówkę dydaktyczno-muzealną w Starym Folwarku (dawna Stacja Hydrobiologiczna),
5. Prowadzić intensywną działalność edukacyjną kierowaną do turystów i mieszkańców Parku.
6. Zintensyfikować działalność wydawniczą i informacyjną Parku.
7. W celu dalszej poprawy infrastruktury gospodarczej należy:
  - a) kontynuować prace związane z budową nowych i remontem istniejących budynków mieszkalnych i gospodarczych oraz kontynuować starania o budowę garaży i zaplecza warsztatowego,
  - b) dokonać zakupu sprzętu warsztatowego i gospodarczego,
  - c) dokonać zakupu niezbędnych samochodów,
  - d) wyposażyć w sprzęt ośrodek edukacyjny, pracownię naukowo-badawczą i dział ochrony przyrody i krajobrazu,
  - e) usprawnić pracę pracowników służby terenowej Parku poprzez wyposażenie ich w nowy sprzęt (rejestratory leśniczego, taśmy pomiarowe, nowe klupy, numeratory itd),
8. W celu usprawnienia pracy należy doposażyć WPN w sprzęt komputerowy oraz odpowiednie oprogramowanie komputerowe.
9. Podjąć intensywne starania o dodatkowe źródła finansowania zadań stojących przed WPN (dotacje z NFOŚiGW, WFOŚiGW, UW i innych sponsorów)
10. Zintensyfikować prace związane z zagospodarowaniem turystycznym Parku.

ANALIZA DZIAŁALNOŚCI WIGIERSKIEGO PARKU NARODOWEGO W 1994 ROKU

ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1.

Zestawienie powierzchni wg kategorii użytkowania (stan na 31.12.1994)

Lp.	Wyszczególnienie		Własność Sk. Państwa		Inna własność		Razem	%	
			Parku	Inny zarz.	prywatna	pozostała			
1.	Powierzchnia ogółem		12 361,21	96,18	2 482,04	173,88	15 113,31	100	
2.	Grunt leśne ogółem		8 747,61	-	421,19	20,80	9189,60	60,8	
2.1	w tym	nie zalesione	9,00	-	-	-	9,00		
3.	Grunty rolne ogółem		279,59	0,12	1 879,82	98,98	2 258,51	14,9	
3.1	w tym	do zalesienia	10,47	-	57,05	1,88	69,40	0,5	
4.	Grunty orne ogółem		177,12	0,11	1 463,29	67,82	1 708,34	11,3	
4.1	w tym	na cele Parku	16,40	-	-	-	16,40	0,1	
4.2		deputaty	61,48	-	-	-	61,48	0,4	
4.3		wydzierżawione	46,69	-	-	-	46,69	0,3	
4.4		nieużytkowane		-	-	-			
5.	Sady		0,59	-	10,38	0,42	11,39		
6.	Łąki i pastwiska ogółem		101,99	0,01	406,15	30,64	538,79	3,6	
6.1	w tym	na cele Parku	-	-	-	-	19,7	0,1	
6.2		deputaty	27,13	-	-	-	27,31	0,2	
6.3		wydzierżawione	12,11	-	-	-	12,11	0,1	
6.4		nieużytkowane	42,75	-	-	-	42,75	0,3	
7.	Wody ogółem		2 922,48	5,16	2,51	1,83	2 931,98	19,4	
7.1	w tym	jeziora hodowl.	-	-	-	-	-	-	
7.2		stawy hodowl.	-	-	-	-	-	-	
8.	Grunty zadrzew. i zakrz.		Brak danych						
9.	Nieużytki		187,38	-	133,71	5,23	326,32	2,2	
10.	Tereny pozostałe ogółem		224,14	90,90	44,81	47,04	406,89	2,7	
10.1	w tym	użytki kopalne	1,86	-	-	2,69	4,55		
10.2		drogi	188,21	90,76	0,40	34,49	313,86		
10.3		koleje i in. kom	12,09	-	-	-	12,09		
10.4		ter. zabudow.	7,18	0,14	44,15	8,65	60,12		
10.5		ter.ziel. osiedl.	6,74	-	-	0,67	7,41		
10.6		niezabudowane	-	-	0,26	0,54	0,80		
10.7		tereny różne	8,06	-	-	-	8,06		

ANALIZA DZIAŁALNOŚCI WIGIERSKIEGO PARKU NARODOWEGO W 1994 ROKU

Załącznik nr 2.

Zestawienie powierzchni wg kategorii ochronności (stan na 31.12.1994)

Lp.	Wyszczególnienie	Własność Sk. Państwa		Inna własność		Razem	%
		Parku	Inny zarz.	prywatna	pozostała		
1.	Powierzchnia ogółem	12 361,21	96,18	2 482,04	173,88	15 113,31	100
2.	Pow. obj. ochr. ścisłą	1 342,92	-	-	-	1 342,92	8,9
2.1	w tym leśna	1 074,80	-	-	-	1 074,80	7,1
3.	Pow. obj. ochr. częściową	10 841,27	-	-	-	10 841,27	71,7
3.1	w tym leśna	7 672,81	-	-	-	7 672,81	50,8
4.	Pow. obj. ochr. krajobrazu	177,12	96,18	2 482,04	173,47	2 928,71	19,4
4.1	w tym leśna	-	-	421,19	20,80	441,99	2,9
5.	Pow. nie obj. ochroną	-	-	-	-	-	-
5.1	w tym grunty ekonom.	-	-	-	-	-	-
5.2	gr. pod zabud.	-	-	-	-	-	-

Załącznik nr 3.

Zestawienie powierzchni wg gmin (stan na 31.12.1994) w ha

Nazwa gminy	Własność skarbu państwa											
	w zarządzie parku						w innym zarządzie					
	razem	leśna	rolna	wody	nieużytki	pozostałe	razem	leśna	rolna	wody	nieużytki	pozostałe
Suwałki	6735,62	3995,24	131,06	2411,48	105,66	92,18	49,25		0,12	3,20		45,93
Krasnopol	788,62	648,94	64,71	39,28	16,10	19,59	19,00			1,65		17,35
Nowinka	1154,59	629,35	20,77	449,02	39,23	16,22	11,65					11,65
Giby	3682,38	3474,08	63,06	22,70	26,39	96,15	16,28			0,31		15,97
Razem	12361,21	8747,61	279,60	2922,48	187,38	224,14	96,18		0,12	5,16		90,90

Nazwa gminy	Inna własność											
	prywatna						pozostała					
	razem	leśna	rolna	wody	nieużytki	pozostałe	razem	leśna	rolna	wody	nieużytki	pozostałe
Suwałki	1143,97	210,67	861,44	2,20	42,58	27,08	139,84	14,83	90,61	1,74	4,99	27,67
Krasnopol	620,34	99,40	453,72	0,15	58,22	8,85	3,45		0,75			2,70
Nowinka	641,51	99,02	508,20	0,16	27,12	7,01	30,59	5,97	7,62	0,09	0,24	16,67
Giby	76,22	12,10	56,46		5,79	1,87						
Razem	2482,04	421,19	1879,82	2,51	133,88	44,81	173,88	20,80	98,98	1,83	5,23	47,04

ANALIZA DZIAŁALNOŚCI WIGIERSKIEGO PARKU NARODOWEGO W 1994 ROKU

Nazwa gminy	Ogółem	wł. skarbu państwa		inna własność	
		w zarządzie parku	w innym zarządzie	prywatna	pozostała
Suwałki	8 068,68	6 735,62	49,25	1 143,97	139,84
Krasnopol	1 431,41	788,62	19,00	620,34	3,45
Nowinka	1 835,34	1 154,59	11,65	641,51	30,59
Giby	3 774,88	3 682,38	16,28	76,22	-
Razem	15 113,31	12 361,21	96,18	2 482,04	173,88

Załącznik nr 4.

Charakterystyka działalności naukowej i dydaktycznej w 1994 roku

własnych parku	Liczba realizowanych prac naukowych		Nakłady poniesione na badania w tys. zł	Muzeum		Liczba imprez dydaktycz. itp.	Liczba nowych wydawnictw popularno-poznawczych folderów	Liczba ścieżek dydaktycz.
	obcych placówek	własnych jednostek		liczba osób odwiedz. wartość	zbiorów w tys. szt.			
10	0	21	5,83	1100	1915	29	2	1

Załącznik nr 5.

Wykaz realizowanych prac naukowo badawczych w 1994 r.

Prace własne				
Lp.	Tytuł	Wykonawca	rok rozpocz.	planow. zakończ.
1	Monitoring jakości wód Czarnej Hańczy	PNB WPN	1989	-
2	Badania populacji bezkręgowców	PNB WPN	1989	1994
3	Struktura zgrupowań Apoidea w różnowiekowych drzewostanach borowych WPN	PNB WPN	1989	1994
4	Zasoby naturalne pszczołowatych WPN	PNB WPN	1989	1994
5	Mrówki (Formicidae) WPN	PNB WPN	1989	1995
6	Biegaczowate (Carbidae) WPH	PNB WPN	1989	1995
7	Osy (Vespidae) WPH	PNB WPN	1989	1995
8	Badania nad etologią i orientacją przestrzenną <i>Dasypoda plumipes</i>	PNB WPN	1993	1993
9	Głony torfowisk i sucharów WPN	PNB WPN	1993	1995
10	Zmiany w faunie pszczół środowiska leśnego jako element monitoringu ekologicznego	PNB WPN	1989	1994
Prace obce				
Lp.	Tytuł	Wykonawca	rok rozpocz.	planow. zakończ.
1	Chruściki (Trichoptera) jeziora Wigry	UŁ	1993	1994
2	Bogactwo gatunkowe ssaków w parkach narodowych wschodniej Polski	SGGW Warszawa	1993	1994

ANALIZA DZIAŁALNOŚCI WIGIERSKIEGO PARKU NARODOWEGO W 1994 ROKU

3	Charakterystyka sanitarno-epidemiologiczna wód jeziora Wigry	ART Olsztyn	1994	1995
4	Charakterystyka sanitarno-epidemiologiczna wód Czarnej Hańczy	ART Olsztyn	1994	1995
5	Arenei wybranych środowisk WPN	UW Białystok	1991	1994
6	Syrphidae Wigierskiego Parku Narodowego	UŁ	1989	1994
7	Charakterystyka i zasiedlenie ssaków owadożernych w ekotonach WPN	UW Białystok	1991	1994
8	Charakterystyka i zasiedlenie gryzoni w różnych ekotonach WPN	UW Białystok	1991	1994
9	Badania nad liczebnością i składem zespołu drobnych ssaków na terenie WPN	UW Białystok	1991	1994
10	Inwentaryzacja stanowisk gatunków rzadkich i ginących w Polsce północno-wschodniej	Ogród Botaniczny Warszawa	1992	1996
11	Znaczenie ekotonowej strefy mieszania się wód rzecznych i jeziornych w Zatoce Hańczańskiej	IRS Olsztyn	1992	1994
12	Biologia sielawy, sieli, płoci w jeziorze Wigry	ART Olsztyn	1993	1994
13	Porosty Wigierskiego Parku Narodowego	UW Białystok	1993	1994
14	Biologia sielawy, sieli, płoci w jeziorze Wigry	ART Olsztyn	1993	1994
15	Aktualny stan i przewidywane zmiany stosunków społeczno-demograficznych na terenie WPN	UW Białystok	1990	1994
16	Modyfikacja środowiska leśnego przez bobra europejskiego na terenie rezerwatów ścisłych "Kamionka" i "Maniówka" WPN	SGGW	1993	1994
17	Badania metanu zawartego w osadach dennych rzek i jezior WPN	UJ Kraków	1993	1993
18	Zmiany fauny kusakowatych środowiska leśnego jako element monitoringu ekologicznego.	IBL	1987	1994
19	Zmiany fauny korników jako element monitoringu ekologicznego na terenie Polski północno-wschodniej	IBL	1987	1994
20	Ocena występowania ryjkowców w różnych środowiskach leśnych.	IBL	1987	1994
21	Przekształcenie środowiska leśnego przez bobra europejskiego na terenie rezerwatów "Wiatrołuża I", "Maniówka", "Wiatrołuża II" oraz "Czarna Hańcza" WPN	SGGW	1993	1994
22	Inwentaryzacja stopnia uszkodzenia d-stanów w parkach narodowych na podstawie ubytku aparatu asymilacyjnego	SGGW	1994	1994

ANALIZA DZIAŁALNOŚCI WIGIERSKIEGO PARKU NARODOWEGO W 1994 ROKU

Załącznik nr 6.

Zestawienie zadań finansowych z NFOŚiGW

Lp.	Tytuł	Wykonawca	Termin	Kwota	
			rozpocz/ zkończ.	umowna w mln zł	otrzymana w 1994 r.
1.	Plan Ochrony Wigierskiego Parku Narodowego	BULiGL (Białyst., Warsz.), NFOŚ, ZUE, ZPP i in.	1990/ /1996	1300	287,8
2.	System ochrony p-poż. Wigierskiego Parku Narodowego	WPN, NFOŚ, IBL (Z-d Ochr. P-poż. Lasu),	1991/ /1993	1000	
3.	Zagospodarowanie turystyczne WPN	WPN i inne	1992/ /1994	900	616,2
4.	Organizacja Terenowej Stacji Badawczej WPN	NFOŚiGW	1993/ 1993	700	
5.	Ochrona ekosystemów leśnych WPN	NFOŚiGW	1994/ 1995	763	216,7
6.	Realizacja opracowania Wigierski Park Narodowy a jego mieszkańcy	Urz. Wojew. Suwałki	1992/ 1993	50 20	
7.	Realizacja programu pomiarowego monitoringu środowiska przyrodniczego	Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu	1994	360	360
8.	Organizacja Ośrodka Edukacji Ekologicznej WPN	WFOŚiGW w Suwałkach	1994	60	60
9.	Wydanie książki pt. "Alfred Lityński – twórca nowoczesnej hydrobiologii polskiej"	WFOŚiGW w Suwałkach PTH ZG w Warszawie	1994	25 20	25 20

ANALIZA DZIAŁALNOŚCI WIGIERSKIEGO PARKU NARODOWEGO W 1994 ROKU

Załącznik nr 7.

Rozliczenie materiału sadzeniowego w tys. szt.

Lp.	Gatunek	rodzaj	Zapas materiału sadz. na 12.94	Zapotrzeb. w 1995 r.	Różnica		Sposób pokrycia niedoboru i zagospodarowania nadmiaru
					+	-	
1	So	1-roczny	-	5,8	-	6,7	Nadleśnictwa: Suwałki, Głęboki Bród, Szczebra
		wieloletni	-		-		
2	Sw	1-roczny	-		-		
		wieloletni	-	16,6	-	15,6	
3	Jd	1-roczny	-		-		
		wieloletni	-		-		
4	Inne iglaste Md	1-roczny	-		-		
		wieloletni	-	5	-	4	
5	Db	1-roczny	-		-		
		wieloletni	-	49,1	-	45,4	
6	Bk	1-roczny	-		-		
		wieloletni	-		-		
7	Brz	1-roczny	-		-		
		wieloletni	-	0,8	-	0,8	
8	Inne liściaste	1-roczny	-		-		
		wieloletni	-	9,7	-	9,9	

Załącznik nr 8.

Odnowienie i pielęgnowanie lasu (w ha)

Lp.	Wyszczególnienie	Plan wg operatu	Rok 1994		Plan na 1995 r.	Uwagi
			plan	wykon.		
1.	Odnowienia	-	4,58	7,21	5	
2.	Zalesienia	-	-	-	-	
3.	Poprawki, uzupełnienia dolesienia	-	1,10	1,50	5,20	
4.	Pielęgnowanie gleby	-	32,77	25,82	21,06	
5.	Czyszczenia wczesne	-	34,45	39,62	50,84	
6.	Czyszczenia późne	-	164,84	166,18	108,53	
7.	Plant. choinek	-	-	-	-	
8.	Trzebieże wczesne	-	124,04	124,04	87,17	II kl. w.
9.	Trzebieże późne	-	89,82	73,46	75,61	III i IV
10.	Cięcia sanitarne	-	-	3,00	2,00	IV kl. w.

ANALIZA DZIAŁALNOŚCI WIGIERSKIEGO PARKU NARODOWEGO W 1994 ROKU

Załącznik nr 9.

Ochrona lasu

Lp.	Wyszczególnienie		Jedn.	Rok 1994		Plan	Uwagi
			miary	plan	wykon	1995	
1	Próbne poszukiwania owadów w ściółce		ilość prób	157	157	157	
2	wykładanie pułapek	tradycyjne	szt.	119	100	135	
		feromonowe	szt.	260	261	275	
3	ochrona mrowisk	ilość mrowisk	szt.				
		grodz. mrow.	szt.	5			
4	skrzynki lęgowe	nowe	szt.	30	30	220	
		stare	szt.	460	560	375	
5	zabezpiecz. upraw przed zwierzyną	chemiczne	ha	144,89	141,48	88,47	
		grodzenie	mb			500	
		mechaniczne	szt.	1080	4370	900	palik.+
6	pasy p.poż	nowe	km				
		istniejące	km	30	31	31,5	
7	pożary	zaist. w 1994 r.	szt./ha		1		
		szacunk. straty	tys. zł		104,7 mln		

Załącznik nr 10

Pozyskanie drewna w m³

Lp.	Wyszczególnienie		Plan wg operatu	Rok 1994		Plan na 1995 r.	Uwagi
				plan	wykon.		
1	pozyskanie	ogółem	-	8045	10104	9129	
		grubizna	-	7804	9832	8840	
2	Grubizna iglasta	ogółem	-	6230	8412	7706	Św 4858 So 3554
		z cięć rębnych	-	-	-	-	
		z sanitarnych	-	4380	5742	5150	U.P.
		z trzebieży	-	1590	2670	2556	C.P. - 230
3	Grubizna liściasta	ogółem	-	1574	1420	1134	Brz 1003 Os 357
		z cięć rębnych	-	-	-	-	
		z sanitarnych	-	320	290	351	U.P.
		z trzebieży	-	1254	1130	783	C.P. - 26
4	podstawowe sortymenty	tart. iglaste	-	1873	3724	3216	Św 3024 So 700
		tart. liściaste	-	183	50	29	Brz 50
		sortym. cenne	-	-	-	-	
		sur. kopalniak.	-	305	311	445	So 291
		papierówka	-	2820	2736	2391	So 1455 Św 644
		pozostałe	-	570	206	574	So 179
		w tym opał	-	2053	2805	2187	Św 928

ANALIZA DZIAŁALNOŚCI WIGIERSKIEGO PARKU NARODOWEGO W 1994 ROKU

							So 1143
--	--	--	--	--	--	--	---------

Załącznik nr 10a.

Sprzedż drewna w m³

Lp.	Wyszczególnienie	drewno iglaste						drewno liściaste					RAZEM
		tart .	papier. i użytł.	kopal. i st.bud.	opał	pozostale	razem	tart .	papier. i użytł	opał	pozostale	razem	
1.	stan na 1.01 1994 remanent w lesie	106	279	-	37	-	422	-	98	25	-	123	545
2.	pozyskanie	3724	2099	310	2073	206	8412	50	636	734	-	1420	9832
3.	sprzedaż	3827	2237	310	2107	177	8658	50	574	736	-	1360	10018
4.	stan na 31.12.94 remanent w lesie	3	141	-	3	29	176	-	160	23	-	183	359

Załącznik nr 11.

Ochrona zwierząt dzikich

Lp.	Wyszczególnienie	Jedn. miary	Teoret. pojem. Parku	Rok 1994			Rok 1995		
				stan na 1.01.94	redukcja		stan na 1.01.95	plan redukcji	
					plan	wykon.			
1	Łosie	ogółem	szt.	30	18	4	0	18	4
		byki	szt.		6	1	0	5	1
		klempy	szt.		5	1	0	6	1
		łozaki	szt.		7	2	0	7	2
2	Jelenie	ogółem	szt.	140	116	50	25	100	29
		byki	szt.		31	10	5	26	8
		łanie	szt.		54	30	12	45	16
		cielaki	szt.		31	10	8	29	5
3	Sarny	ogółem	szt.	130	155	65	40	239	48
		rogacze	szt.		55	20	14	68	19
		kozy	szt.		65	30	18	93	24
		koźłeta	szt.		35	15	8	78	5
4	pozostale	dziki	szt.	100	88	40	21	101	60
		wilki	szt.		3			3	
		rysie	szt.		-				
		lisy	szt.		70			45	
		jenoty	szt.		43			42	
		borsuki	szt.		10				
		zające	szt.		243			217	
		bobry	szt.						
		dz. kaczki	szt.						
		kuropatwy	szt.						

ANALIZA DZIAŁALNOŚCI WIGIERSKIEGO PARKU NARODOWEGO W 1994 ROKU

5	Wydatki na ochronę zwierząt dzikich	ogółem	zł				245 272		
		zagospod.	zł				44 693		
		odszkod.	zł				91 393		
		redukcja	zł				109 186		
6	Wpływ z ochr. zw.	ogółem	zł				146 338		
		redukcja	zł				146 338		
7	Pow. szk. zredukowan.		ha				7,13		
8.	Szkody bobrowe		ha/ m ³				0,38 7,21		
	Ilość urządz. gospodar.								

Załącznik 11a.

Analiza odstrzałów redukcyjnych zwierzyny

Lp.	Wskaźniki	Gatunek				wsk.og.	Uwagi
		Łoś	Jeleń	Sarna	Dzik		
1.	Zagęszczenie liczebności stada podstawowego (szt./1000 ha pow. leśnej)	2,0	11,4	17,3	27,3	x	
2.	Wskaźnik proporcji płci (samce/samice w%)	83,3	57,8	73,1	-	x	
3.	Wskaźnik wykorzystania pojemności (liczb.gat./ustal.poj. w%)	60,0	71,4	183,8	101	x	
4.	Wskaźnik szkód w uprawach rolnych (pow.zred.szk./1000ha pow.leś.)	x	x	x	x	0,81	
5.	Wskaźnik uszkodzeń drzewostanów (pow.szk.ist/1000 ha pow.leś)	x	x	x	x	-	
6.	Wskaźnik wyk. plan. odstrz.reduk.%	0	50	61,5	52,5	x	
7.	Wskaźnik proporcji odstrzałów (samców. i młodz. w stos do samic)	0	1,1	1,2	-	x	
8.	Intensywność odstrz. redukcyjnego (szt./1000ha)	0	2,9	4,6	2,4	x	
9.	Wskaźnik poziomu redukcji (odstrz.reduk./licz.stad.podst. w %)	0	21,5	25,8	23,9	x	

ANALIZA DZIAŁALNOŚCI WIGIERSKIEGO PARKU NARODOWEGO W 1994 ROKU

Załącznik nr 12.

Turystyka i komunikacja

Lp.	Wyszczególnienie		Jedn. miary	Stan na	Stan na 31.12.1994			Uwagi
				31.12.93	ogółem	dobry	do remon.	
1.	Długość dróg	ogółem	km	312,85	312,85		51	
2.	Obiekty inżynieryjne	mosty	szt.	4	4	4		obce
		przepusty	szt.	2	2			
3.	Obiekty turystyczne	schroniska	szt.	1	1			PTTK
		własne	szt.					
		schrony	szt.					
		kamp.-biwaki	szt.	7	8			
4.	Domy wczasowe	ogółem	szt.	4	4			
		własne	szt.					
5.	Szlaki turystyczne		km		151	100	51	
6.	Nartostrady		km					
7.	obiekty sportowe	stadiony						
		kolejki linowe						
		wyciągi						
		trasy wyczyn.						
		inne						

Szacunkowa liczba turystów odwiedzających Park w 1994 roku wyniosła około 75 tys.

Załącznik nr 13.

Zatrudnienie i wynagrodzenia

Lp.	Wyszczególnienie		Jedn. miary	Rok 1993		Rok 1994	
				budżet	gospod. pomoc.	budżet	gospod. pomoc.
1.	Zatrudnienie średnie	ogółem	etat	64	28	65	31
		robotnicy		5	28	3	31
		w biurze dyrekcji		13	-	15	-
		sezonowi		-	-	-	-
		prac. inż-technicz.		40	-	39	-
		w tym w terenie		31	-	33	-
		pozost. na st. nie robot.		6	-	8	-
2.	średnia płaca	ogółem	tys. zł	3721	3191	4942	4645
		robotnicy		3755	3191	3378	4645
		nierobotnicy		3719	-	5019	-
3.	wykształcenie	wyższe	osób	20	-	22	-
		średnie		37	11	37	15

ANALIZA DZIAŁALNOŚCI WIGIERSKIEGO PARKU NARODOWEGO W 1994 ROKU

		podstawowe		7	17	6	16
--	--	------------	--	---	----	---	----

Załącznik nr 14.

Wypadki przy pracy

Rok	Ogółem	w tym					Dni niezdol. do pracy	Choroby zawod.	Liczba zatrudn. kobiet
		1-3 dni	4-28 dn.	< 28 dn.	ciężkie uszkodz. ciała	śmierte.			
1993	5	-	1	4	-	-	199	-	16
1994	2	-	-	2	-	-	97	-	18

Załącznik nr 15.

Majątek Parku

Lp.	Wyszczególnienie	Jedn. miar	Stan na 31.12.93	Stan na 31.12.1994				Szacunk. wartość	Uwagi	
				r-m	dobry	do remontu	do kasac.			
1.	Budynki	ogółem	szt.	136	136	92	41	3	13 473 067	
		mieszkalne	szt.	35	35	21	14	-	7 199 970	
		gospodarcze	szt.	53	53	36	17	-	2 596 584	
		administrac.	szt.	1	1	-	1	-	2 146 338	
		muzeum	szt.	-	1	1	-	-	991 002	
		warsztaty	szt.	1	1	-	1	-	72 830	
		magazyny	szt.	3	3	1	2	-	291 091	
		inne	szt.	42	42	36	6	-	180 252	
2.	Osady leśne terenowe	szt.	35	35	21	14	-	7 487 956		
3.	Pokoje gościnne	szt.	9	9	9	-	-		16 łóżek	
4.	Ważniejsze maszyny i urządzenia	sam.osob.	szt.	3	3	3	-	-	217 141	
		sam. ciężar.	szt.	3	3	3	-	-	148 415	
		sam. teren.	szt.	8	8	8	-	-	686 908	
		ciągniki	szt.	1	1	1	-	-	78 769	
		przyczepy	szt.	3	3	3	-	-	39 325	
		pilarki	szt.	5	5	5	-	-	40 000	
		komputery	szt.	9	11	11	-	-	480 479	
		sprzęt video	szt.	1	1	1	-	-	83 940	
		kserografy i inne urz.	szt.	2	2	2	-	-	79 822	
5.	Wyposaż. warsztatów	obrabiarki	szt.	-	-	-	-	-		
		urz. warszt.	szt.	3	3	3	-	-	10 000	
6.	Księgozb. bibliot. Parku	szt.	1933	2460	2460	-	-	-		
7.	Wartość środ. trwałych	tys. zł	20 726 382							